

# ریس (مورد لصف تایضایر لیصحت داتسا

- تئیہ ملع
- دزی هزوح رد تئیہ
- تایضایر لیصحت

# تئی ه ملع

## یهللا تی آ لال ج خیش

هک دندوب دزی گرزب یاملع زا یهللا تی آ یاقآ [1] یهللا تی آ لال ج خیش آ مو حرم دزی رد دندوب یملع مینک تب حص ناشی راوگرزب تی صخش هب عجار اعقاو هسلج دنچ

## ناهفصا هزوح

هبلط روط هچ هک نی ا ه هزوح. دندوب ه دناوخ سرد ناهفصا هزوح رد دندوب یملع تی صخش کی ناشی مه یاملع. تسا ه دوب عماج ناهفصا هزوح. تسا مه اعقاو. دنراد میهم شقن یلیخ دنهد می شرورپ ار اه. دندوب ه دناوخ یریگی د هزوح رد هک دندوب ه دناوخ اج نآ یفلتخم یاهزیچ دندوب اج نآ اعون هک

لاس اب ربارب یرمق ۱۳۰۹ ناضمر دلوتم یدزی یتفت یهللا تی آ نیدلا لال ج خیش اقا هلا تی آ [1] . تفت رهش رد یدالیم ۱۸۹۲ / یسمش 1271

زاغآ یدابآ رصن یداه دمحم خبش هلا تی آ ناش راوگرزب ردپ دزن ار دوخ ینید تالیصحت نی تسخن هب سردم و یدزی یوسوم ییحی دیس اقا ، یدادخیش داوچ ا لم ماطع تای آ دزن دزی رد یتدم هاگنآ. دندرک دنتخادرپ ذملت

اقا دزن همه زا شیب اجنآ رد . دنا هدش دراو ناهفصا هملع هزوح هب لیصحت همادا روطنم هب نآ زا سپ زاب مزاع و دنا هتخادرپ لوقعم مولع لیصحت هب یناسارخ دمحم خیش و یا هشمق هلا دسا خیش رد ناهفصا مارک تای آ رارصا هب دوخ ریظن مک دادعتسا و شوه لیلد هب هک دنا ه دوب دزی هب تشگ . دنا دزادپ یم زبن سیردت هب ، لیصحت همادا نمض ناهفصا هملع هزوح نامه

فجن یلع دُیس ، یدابآ فجن دُمحم دُیس مارک تای آ دزن همه زا شیب روبزم هرود رد ناشی تالیصحت ه دوب ... و ، یناهفصا قداص دُمحم ریم ، یا هچرد رقاب دُمحم دُیس ، یزج میرکلادبع ا لم دنوآ ، یدابآ هچ رد هب یگل لاس 31 رد یهللا تی آ نیدلا لال ج خیش اقا یمطعلا هلا تی آ هک تسا روهشم . تسا تشگزاب ناهوآ و دندیب یمن یا هتشرچی ه رد لیصحت همادا هب یزانی هدیسر لماک و یلاع داهتجا رد داهتجا زوچم دنچ اب ، فجن هیملع هزوح زا توعد دوجو اب ، و دنوش یم دزی رد دوخ یلصا نطوم هب ا لم دنوآ یمطعلا هلا تی آ هملع هزوح هب هتشگزاب دزی هب یسمش 1298 / ق 1339 لاس یلاوآ نآ یرتخد هون اب یتدم کدنا زا سپ ؛ دنوش یم « دادخیش ناطلس معقب » و دادخیش دجسم رد داوچ ییحی دیس اقا یمطعلا هلا تی آ دنزرف یدهیم دیس اقا رتخد لاح نیع رد هک یمطعلا هلا تی آ . دندنک یم جاودزا تسا ه دوب زین یدزی یوسوم

یب هذم لضعم حالطصا هب و ضمناغ هلیسمره عفر رد هک تسا ه دوب لماک دُح هب ناشی تالیصحت . دنا هتفرگ یم رارق عجرم

. تسا ه دوب ودره نی یوقرایسب و خسار نامی رد داوچ ا لم دنوآ اب ناشی مهافت و هباشت هجو . تسا ه دوب هرهش دزی رد زین ودره نی یئاسراپ

ه ب ، میدق تمکح سیردت ، دنا هدرک یفرعم لوقنم و لوقعم هخاش ودره رد "اعومجم ار ناشیا سورد هیافک : لوصا ، « یراوزبس هموطنم حرش » ه ب انب هژیو

یارب رتشیب و لمع رد اُما . تسا هدوب دزی هیعیفش هیملع هزوح رد ناشیا یمسر سیردت لحم هب هاگ یتح و دادخیش دجسرد طقف نآ زا سپ ، دادخیش ناطلس ی هعقب رد دزی مطعا نویناحور سلجام نآ زا یخرب دش یم هتفگ هک دنداد یم بیترت سیردت سلجام دوخ یصخش لزنم رد یلیالد یم لیلحت هب نادرگاش یریگارف و یندب تردق و تسا هدیماجنا یم لوط هب تعاسدنچ زایشیبتیغل 1330 یاه هه هک یسیردت ؛ دنا هدوب سیردت همادا هدامآ نانچمه ناشیا هکنآ لاج تسا هتفر . تسا هتفرگ یم رب رد ار یسمش 1380

یوق یا هظفاح زا تکربرپ رمع یاهزور نیرخآ ات راوگرزب ملع نیا هکنیا هفرط : دنا هتشون رت مهم ؛ « .دومن یم نایب کرادم و ذخأم رکذ اب دش یم حرطم شدزن رد هک ار یلئاسم و دوب رادروخرب ناهیک رد "الثم ، یملع عبانم نیرت دیدج زا ، هئایارگسپاو تابصعت نیرت کچوک نودب ، هک نیا سیردت رد هدافتسا دروم دنسره ندوب ربتعم و ندوب دنتسم هب و دنا هدرب یم هرهب یسانش . دنا هدیرو یم رارصا

یعرش روم لصف وُلح لاس داتفه دودح ، توافتم و ددعتم سورد سیردت رب هوالع ، لالچ خیش اقاآ زا سپ ) هیسابع ، ( یدادخیش داوجالم دنوآ یمظعالا هللا تیآ تلحر زا سپ ) دادخیش یاه هلحم مدرم اما و ، دزی رهش یبرغ لامش یلک روط هب و ( یدزی یوسوم ییحی دیس اقاآ یمظعالا هللا تیآ تلحر . دنا هتشاد هدهعرب ار دادخیش دجسم تعامج

...ویدیعیس ربکا یلع خیش هللا تیآ - یردیح داوج دیس چاح هللا تیآ ناشیا نادرگاش نیرتزریم زا تروص هب دوخ مان هب موحرم نآ زوجم اب ناشنادرگاش زا یخرب ار ناشیا سورد زا یخرب . دنشاب یم دناهتخاس رشتنم هدروآ رد باتک

**رد دومن فرص مالسا فراعم رشن هار رد ار ینالوط یرمع هکنیا زا سپ ضایف ملع نیا جنر هک شتوترف و کاپ رکیپ و تفگ تایح دورب دزی رد ق 1412 نابعش همین بش رد هوکشاب یعیشت زا سپ دوب هدرک راومه دوخ هب ار یونعم و یملع شالت نرق کی . دش هدرپس کاخ هب دزی رد رفعج هدازماما ترضح تبتر رانک**

(دزی یهللا تیآ نامدود هتسجرب یاهتصخش دروم رد **یبآ دنس** تیاس)

# دزی هزوح رد تئییه

و دزی دندوب هدمآ مق یالصف زا یکی.مدناوخ یم اه نیا و یطویس نم زونه میدش هبلط هک دزی رد ام نآ. (یرمق ۱۴۱۲-۱۳۰۹) دش ناشلاس ود و دص هک گرزب ملع نیا شپ دنتفر. دندوب هداونخ تئییه. دنک ناشتمحر ادخ. دنتشاد دص کی دزن میوگب مه اوخ یم نالا هک میتفر ناشیا شپ ام هک مه تقو

لوبق درمیریپ نیا دندوب هدمآ مق زا هک یلضاف نیا دیفس شیر رطاخ هبّ ابیرقت و دندمآ اقآ نآ دعب یقی فوت کی. لاس دص نس کی دزن مه نآ. دنیوگب [1] کالفال حیرشت کی دزی هزوح یارب هک دندرک هداش اپ هب یسررد نینچ میدینش. مدناوخ یم یطویس دزی هزوح رد هک هبلط نم لثم یارب دوب دشن بخ. متفر هک دوب شوموس ای مود هسلج نم. تسا

ام یارب نیمی هیلو. دش لی طعت و دندناوخ ار سمش کلف [2] مود لصف نامه رد و دروخ یلی طعت هب ات، شدعب اذل. میدید گرزب ملع نیا رضحم ار یبلاطم، میدینش کالفال حیرشت. دوب بوخ یلیخ هلب. میدوبن [3] ینآرب یلیخ. ده اوخ یم تئییه هلبق و تقو. ده اوخ یم تئییه هعمللل حرش دنتفگ یم ات میدرک هعلاطم نامدوخ میدرک عورش هک مه نیا زا دعب میا هداونخ ار شا هدرخ کی کالفال حیرشت هتحابم. هسلج یس رد، تسا هداش طبض هک میدرک هتحابم ار کالفال حیرشت و رخآ باتک نیا رگید بوخ یلیخ دیتاسا نینچ مهو دیدرک هلصوح ی تقو کی. تسا دوجوم شیاهراون. میدرک. م. دوب هدی نش نم ار تئییه نیا. دنا هدرک سیردت ار اه

دعب نب نیسح نی دل زع خیشل نب دمحم نی دل اءاهب، خیشلل ئئییه لای کالفال حیرشت [1] یلعب بترم الطاب اذه تقلخ ام انبر: هلو اررکم عبط (۱۰۳۱) یفوتم الم یلماعل یثراجل دمصلل اهضعب ركدن ٲرئك حورش هیلل تبك نیتم نتم وه و، ةمءاخ و لوصف ةسمخ و همدم

یئانابهطصلل ققحم لاب فورعلم الیرالل لیعامسل جاحل نب نسحل یبأ ازیم جاحل حرش و اءیضوتل همسا و، ةماعل نم سدنهمال یروهلل نی دل امامل حرش. (۱۳۳۸) ةنس ةجحل یذب یفوتم الم (۱۲۹۴) ةنس یله دب عبط حیرشلتل حرش یف تاغوبطم الم معم یف امك حیرصتلل

اجارس اهی فلعج و اجورب ءامسلل یف لعل یذل كرابت: هلو اءایح یف فنصم ل ذیمالت ضعب حرش یلخلخلل حرش ریغ وه و ةیوضرل ةناخلل یسرهفل دامع جاحل تاقوقوم نم هنم هخسن دجوت

امك باءصلل ضعب هنود، شماوهل یف قیلعلتل وحن یلعل هسفن فنصم ل یئاهبلل خیشلل حرش ءامعلل صصق یف هركذ

فورعلم نیسح دمحم خیشلل خأ رصاعم ل یئشرلل یملوتل هلال دسأ نب نسح دمحم خیشلل حرش. روكذملل هوأ هركذ، جزم حرش وه و (۱۳۵۷) ةنس یفوت یذل یرئاحلاب

طوس بم مات هنأ نیعلطم ل ضعب ركد، یئناك نتلل قداص دمحم یلوملل حرش

لمألل یف هركذ، رلل خیشلل رصاعم ل یئوزقلل قداص دمحم نب دمحم نی دل رص دیسلل حرش



برقا زا ( برالا یهتنم ) .سایق ریغ رب ،رب هب تسا بوسنم ( یبسن ص ع ) [ ارّ ب ] .ینارب [3]  
نع ایضر ناملس مالک یف : ( دراومل برقا ) . یناّوچ لباقم رد . ( فلّوم تشاددای ) .هینال ع . ( دراومل  
ما هک یسک ینعی ؛ هتینال ع ای حلصا هتریس حلصا نم یا ؛ هینارب ای حلصا هیناوج حلصا نم :  
|| . ( برالا یهتنم ) ( دراومل برقا زا ) .دهد حالصا اروا یرهاظ رومایلاعت یادخ ،دهد حالصا اردوخ ینطاب  
( نیعم یسراف گنهرف ) .یماع و داوس یب . ( فلّوم تشاددای ) .بلطم زا رود یشحو

# تایضای رلی صحت

هبلط نم یارب، لاس دص نس هب کی دزن دیوگ یم کال فال حیرشت دزی هزوح رد ملع کی دینی بپ لوصا ریرحت تشدگ مه یتدم مدوب هدمآ مق نم اما. دوش یم مهارف تئی هه هنی مز هک تسه نیا نیا بخ. دوب شسرد میدمآ هک مق هن، دوب هتفگ یسک دزی رد هن. دوب هدروخن نم شوگ هب سدیلقا. مق مه نیا دزی هزوح.

## هزوح همانرب رد ریغت موزل

ضوع دنوش یم دراو هک ییاه هبلط یارب هزوح عضو دیاب اعقاو هک نیا یارب منک یم ضرع مراد ار نیا مشوگ هب کال فال حیرشت نیا نم. دونشب ار اهزیچ نیا هبلط راک لوا هک دشاب ییاه سرد. دوش در العف. تسه تئی یارب اه نیا متفگ یم عمل حرش هلبق و تقو دنتفگ یم تقو دروخ هداد سرد نام یارب داتسا هلمجلایف میا هدناوخ میا هدینش ام تسایم لعل تئی هه متفگ یم. میوش هصالخ اما. میدرک هثحابم راب هس ود مه ار عمل حرش هلبق و تقو. میدناسر رس مه ار باتک. تسه. دوب هدشن باسحلا.

ریرحت آرهظ. دوب هدناوخ سرد بیدا یاقآ شپ مه ناشیا. میتشاد هثحابم ییاقآ کی اب مق میدمآ زور کی نم هب. میدرک یم ثحب. تشاد اه نیا هب مه هقالع و دوب هدناوخ ناشیا شپ [1] سدیلقا جاتحم نال. مدزیمن نآ هب تسد. چه هک متشاد یکی رگا. مراد سدیلقا لوصا هخسن ات ود نم: تفگ. رخب ار نیا تسه نم ثحب مه هک وت ایب. دیآ یم مفیج. مشورفب ار شیکی مه اوخ یم. ما هدش لوپ.

!من اوخب هسدنه هک ما هدشن هبلط هک نم متفگ تسه هسدنه رد؟ تسیچ سدیلقا ریرحت

نم متفگ. متشاد ینهذ هق باس نوچ هلب متفگ یم دیاش دوب کال فال حیرشت رگا الثم الاح؛ دوب جاتحم مه ناشیا. مدی رخن؟ تسیچ مناد یم هچ سدیلقا ریرحت. من اوخب هسدنه هک مدشن هبلط. تفر هخسن. تخورف و تفر.

یم و دوب جیار هزوح رد هک ییاه ثحب رگیدی فسلف یم کح یم الک ثحابم. تشدگ لاس نیدنچ؛ دوش یم ضوع، مولع ی هه! اباب هک دنیوگ یم مدید مدرک دروخراب هس ود. دوب شداتسا و میدناوخ نتخیری مه هب یارب یلیخ هک ییاه فرح نیا زا. دوش یم ور و ریز تایضایر، دوش یم ور و ریز، قطنم دندرک شورو ریز آلک دوب هسدنه تسه لاس رازه ود. تسه بوخ مولع راتخاس.

رگیدی سدیلقا ان هسدنه؟ دوش ضوع ده اوخ یم هچ؟! دوش یم ضوع تایضایر؟ دنیوگ یم هچ؟ سدیلقا ان یاه هسدنه دنراذگ یم ار شمس هک تسیچ نیا رخآ مدید مدرک دروخراب اج کی؟ تسیچ فرح میه اوخ یم تایه دب فالخ هک نیا یارب مین اوخب سرد میورب ام رخآ. یه دب فالخ ییاهزیچ کی؟ دنیوگ یم هچ اه نیا؟ مینرب

هک مینک مسر میناوت یم و دنک یم روبع هطقن نیا زا نییاب طخ تازاوم هب طخ کی اهنت و اهنت مه هب تیاهن یب ات میه دب همادا هچ ره هک تسه نیا زاوم طخ. دسرن مه هب، دور یم تیاهن یب ات رگا. یه دب تسه یحضاو لصا. نشور یلیخ. تسه نشور یلیخ. دسرن

هب ملع تفرشیپ رخآ مینبب هک نم یارب دش یکرحم نیا. دندرادن لوبق اه نآ ار نیا هن: دنتفگ ریدقت وگن الاح. منک لابند هک نم یارب دش یکرحم نیا؟ مینک راکنا ام ار تاحضاو نیا هک تسه نیا

مناوخب هسدنه هک مدشن هبلط نم متفگ نم هک دوب یزور نآ یازج! دروایب ام رس رب هچ تساوخ یم! شورفب ار سدیلقا ریرحت ورب امش و

هسدنه نیا مینیبب متفگ. یشعرم یاقآ موحرم هناخباتک متفر یم. دوب یا هلصاف کی سرد نیب و هناخباتک تسرهف رد متفر. دننک راکنا دنهاوخ یم ار حضاو زیچ نیا هک تسیچ سدیلقاان یاه و هناخباتک متفر -زور ۵، زور ۴ زور هس -زور دنچ. [2] سدیلقاان و سدیلقا یاه هسدنه هتشون مدید؟  
السا دنیوگ یم هچ مینیبب. مدرک رورم ار اه نیا

یارب راک رخآ، دننک تباث ار عوضوم لصا نیا دنتساوخ یم نانادیضایر اه لاس: دنیوگ یم مدید تسایهیدب میوگ یم ام هک ینیمه. تسین تابثا لباق لصا نیا هک دش مولعم هسدنه ناهج یم امش. هسدنه کی رد تسایه عوضوم لصا کی شدوخ. تسین تابثا لباق هک دش مولعم ناشیارب. دیایب دیدپ رگید یاه هسدنه دینک ضوع ار لصا دیناوت.

دوب مود زور دیاش منادیمن تسایه صالخاله فرح هک مدرک یم معلاطم متشاد نم ار نیا بخ تقوچه مدیسر هحفص نیا هب هناخباتک رد هک یا هطحل نآ نم. باتک نیا ۱۲۶ هحفص هب مدیسر یم هناخباتک رد هک. تسایه دش یسراف همجرت. تسایه چراخ شا هدنسیون، باتک. منک یم شومارف یاه شالت دنک یم عورش. دسر یم نم تسد هب، تسایه دش همجرت یرگید نابز کی زا مدید. دنک یم رکذ میدق زا ار مچنپ لصا تابثا رد نانادیضایر.

## ریصن هجاوخ

دنیوگ یم دیوگب مه ار وایب هک [3] سیلاو هب دسرب دهاوخ یم:

تسایه دمآ لمع هب یزاوت لصا تابثا یارب ادعب هک یشالت نیرت مهم ۱۲۷۴-۱۲۰۱ یسوط نیدلاریصن هجاوخ یناریا نادیهضایر و مچنم زا یلو. تسایه شالت نیرت مهم. تسایه هجاوخ تافو و دلوت هک یدالیم هدشن تباث اه نایتسرد هک دراد دوجو صرف دنچ و تابثا رد نوچ [4] میزادرپ یم سیلاو ناج هب و مینک یم اهر ار نآ. تسایه

یم هبلط نم هب دراد، باتک نیا رد رگید نابز زا یچراخ کی هک دش نیا نم ساسحاه عفد کی بخ میناوت یم ار ساسحایه. میوگ یم منامش هب. دراد یناهرب کی لصا نیا تابثا رد امش یهجاوخ: دنیوگ تابثا لباق دراد یضورف: دنیوگ یم تسه مه علطم هدناوخ و هتفر یچراخ نآ! دوب یساسحاه هچ میوگب تسین.

یمنوت هب دیوگ یم یلو دشاب تابثا لباق دیاش؟ الوا تسین تابثا لباق ییوگ یم اچک زا یم بات و بآ اب ار ناشدوخ یاه فرح. دنرادن لیم یلیخ اه نیا ار بللطم نیا رشنالصالصا بخ. میوگ نیب و ینیب داد تسد نم هب یروچان لایخ. دیوگ یم منامش هب، تسایه رگید سک نوچ نیا. دیوگ هلال.

میرادن ار نیا تمه هبلط نم. نیزیروط نیایبوخ نیا هب باتک؛ هتشون ار ریرحت هجاوخ متفگ هسدنه هک ما هدشن هبلط نم. رخب لقاالوت دور یم تسد زانالا هخسن نیا دیوگ یم نم قیفر هجاوخ میا هدناوخ تسه ام شپپ امش ریرحت دیوگ یم نم هب یچراخ کی درذگ یم لاس دنچ. مناوخب



یمن وت هب ینعی موش یمن ضرعتم اچ نیا تفگ هک نیا.میوگ یمن وت هب دراد یفرح کی امش  
ام یساپسانردق زا.دمآ شپ نم یارب یبیجع ساسحا کی.یسراف نابز هب هتشرگرب مه نیا .میوگ  
؟ام و هدش ییاهراک هچ املع ام یملع ثارت هک نیا زا

## عانقلا فشک هلاسر

مین کی دزن .عاطقلا هجو نع عانقلا فشک :دراد هلاسر کی هجاوخ دنتفگ یم ررکم هداز نسح یاقآ جاح  
هلاسر کی رد ناشیا هریاد عاطق هب عجار طقف ار یسدنه هیضق یا هدرخ و رازه ۴۸۰، رازه ۵۰۰ نویلیم  
دصنپ هب کی دزن ، هلاسر کی رد.تسا هیضق یا هدرخ ودصیس سدیلقا لوصا.[5]دنک یم تابثا  
اه باتک نیا مسا معی ردل رد.تسا هجاوخ هلاسر کی نیا .نویلیم مین دودح ناشیا ربعت هب رازه  
هه.تسه.

هبلط هک لوا نامه نم،دوب سدیلقا ریحت سرد ات ود یکی دزی هزوح رد رگا؟تسا روط نیا ارج بخ  
دنا هدی شک تمحز اه نیا یارب املع هک متسناد یم مدوب هدش انشآ نآ اب مدوب هدی نش ار نیا مدش  
هقباس نوچ مدیخ یم .مدرک یمن اهر نم دور یم تسد زا هک مراد ریحت باتک تفگ یم یتقو بخ  
نیا اه نیا سیردت اه نیا ثحب اه امش رگید الاح هک منک یم ضرع مراد نیا یارب ار نیا.متشاد ینه  
مهم یلیخ دننادب ار ثارت و اه باتک ردق اه نیا اب دنشاب انشآ دنیآ یم نالا هک ییاه هبلط هک  
تسا.

تسا هداد مه تسد هب تسد اه نیا همه و ریصقت و روصق یلیخ مدید ؛داد تسد نم هب یصاخ لاح کی  
؟ییوگ یم اچک زا.تسا هدشن تابثا دیوگ یم ناشیا.تسا هتفگ هچ هجاوخ مینیبب میورب متفگ  
مینیبب هک مدش دنلب شلابند؟ییوگ یم اچک زا وت ؛دنک یم تابث دیایب هجاوخ .هدش تابث دیاش  
نآ ام یاقفر ،هناخاباتک نآ هب هناخاباتک نیا زا الاح مدیخ زور نآ هک یباتک نآ.دنا هتفگ هچ هجاوخ  
هک تشادن یسک سدیلقا ریحت هخسن متفر مق یاه هناخاباتک همه میدوب انشآ هک اه  
رد هک یا هخسن نآ زا یشرع یاقآ موخرم هناخاباتک میتفر میدش روبجم بخ .مامت.میخ  
سدیلقا لوصا ریحت زا یا هخسن اراد میدش هزات ام الاح .میتفرگ سکاریز دوب هناخاباتک

سدیلقا وه هفلأ یذلا نأل سدیلقأ ریحت هل لاقی و باسحل و ؤسدنهل لوصأ ریحت : ۱۳۷۸ [1]  
و یمالسإل همسا ؤسدنهل لوصأ نإ ءامكحل خیرات یف لاق و قحل وه امك راجنلل یروصلل ینانویل  
اوناك نانویل ءامكح نأ و ،ایشورطسأل ینانویل همسا نأ امك تاصقتسالاف یمورلا همسا ام  
ینعمب (یلقا) نم بكرم وه و باتكلل ینانویل همسا سدیلقأ نإ لیق و ناكلأل باتك ب هنومسی  
،ؤسدنهل حاتم رادقم لاقم ینعمب بكرملاف ؤسدنهل و رادقم ینعمب (سد) و حاتملاف

### هسدنه ملعت بتارم

ةثال ملعلل اذه میلعت بتارم و مك هنإ ثیح نم مكلا ضراوع نع هیف ثحابل ملعلل وه ؤسدنهل و  
هیمللعتل بتارملل كلت بسح یلع تنود هیف ؤنودمل بتكلل و یلعأل و یطسولل و یلوال  
،ؤسدنهل لوصأ هل لاقی اذل و سدیلقأ ؤسدنهب هیمللعت یف أدتبیف

،تاطسوتملل اهبتكل لاقی اذل و تایطعمل و ؤناوطسأل و تاركأل یف ملعتملل عرشی مث

جارختسا و ؤئیهلل ملل نیهارب هیف ایللعلل ؤسدنهل وه و سویملطبل یطسجملل لغتشی مث  
اهتالیدعت و بكاوكلا طاسوأ و هتجیتن و دصرل تالآ و ایاولل و راتوال و ماهسلل و بویجل

وه امانا لب ىفشاكلا نيسح ىلوملا ىلإ هب لوقلا بسن امك ةسدنهل ملع عضاو سديلقأ نكي مل هدعب و ءامكحل نم هيلع نيقيباسلا بتك نم اهخرتسا يتلا ةرشف ثالثل تالاقملا نود نم لوأ **فلأ ام و ةسدنهل ىف فلأ باتك لوأ وهف**، ةلاقم ةرشف سمخ تراص و اهيلإ تالاقملا تلصو و ممألا تاقبط ىف ىسلدنألا كلذ لىصافت ىكح امك هنم فرتغم و **هيلع لاي ع وهف هدعب** ىفوتملا ىدنكلا قاحسإ نب بوقعي برعل فوسل ىف نع لقن امهالك ءامكحل خيرات ىف ىطفقلا ىف الوأ ىفوكلا رطم نب فسوي نب جاجحل ةيبرعل ىلإ هللقن ايانوي باتكلا ناك و ٢٦٠ ةنس مٲ ، ىنومأمل هل لىقف ، ىنومأمل نمز ىف ايناٲ هللقن و ىنوراهل هل لىقف ، ىشرلا نوراه نمز و ، ٢٦٠ ةنس نىنح هدلاو ىفوت و ٢٩٨ ةنس ىفوت ىذلا ىدابعل قاحسإ نب نىنح نب قاحسإ هللقن نىدل رىصن هجاوخ نىققحملا ناطلس هرح مٲ ، ٢٨٨ ةنس ىفوتملا ىنارحل ةرق نب تباٲ محلصأ باسحل و ةسدنهل لوصأ رىرت هل لىقف ٦٧٢ ةنس ىفوتملا ىسوطلا نسحل نب دمحم نب دمحم و ةينامٲ و ةئامعبرأ ةرشف سمخل تالاقملا ىف لاكشألا عومجم نأ هلوأ ىف ركذ دق و هانوع امك و اهع ىمجرح ، تباٲ هخسن ىف لاكشأ ةرشف ةدايز عم تباٲ و جاجحل ىتخسن ىف لكش نوتس هردص و نىتخسنل نىب فالخل عضاوم ىلإ راشأ و هقحلي مل و دحأ هقبسي مل امب هحرش و هلصف هيلإ و ءادبالا هنم ىذلا هلل دمحل) هلوأ هيلإ لاكشألا نايب جاتحي امم اهرىغ و دودحل ركذب عم ونهكل ىف و م ١٦٥٧ ةنس نديل ىف و ١٢٩٨ ةنس نارهطب عبط و ، ٦٤٦ ةنس هنم غرف و (ءاهتال و م ١٨٢٦ ةنس ةتكلك ىف هنم تالاقم تس و ١٢١٦ ةنس لوبناسإ ىف و هشماه ىف هل حرش ج٣ ؛ ةعشلا فىناصت ىلإ ةعيرذلا) . مىملا ىف رىرتل صخل م ىتأى امك رىرتل رىرت ىتأىس (٣٨١-٣٧٩ ص ؛

گربنىرگ نىورام فىلات ، ىسدىلقاان و ىسدىلقا اياه ةسدنهل باتك [2]

مجنٲ رداصم رب ىسدنهل اهانهرب» ناونع اب دوخ لاسر زا مود شخب رد (م ١٧٠٣-١٦١٦) **سىلاو ناچ [3]** ، هدرأ ار ىسوط نىدلارىصن هب بوسنم رىرت رد روكد م مچنٲ رداصم ناهرب زا كاكوپ دراودا مچرت موهفم زا هدافتسا و ، هدرك نىزگىاچ ىلصا داهنشپ اب ار دوخ لقنسم ناهرب زىن موس شخب رد (سدىلقا **ىزاوت لصا** هللقم) تسا هدرك هئارا مٲىهنبا و هرق نبا هب ىسأت اب ار تكرح

١٢٦ ص ، ىسدىلقاان و ىسدىلقا ةسدنهل [4]

ىف ةرم عبط دق ، عاٲقل لكشل رارسأ نع عانقلا فشك ىنعأ باطتسملا باتكلا كلذ : لوقا [5] ىلح هحرش ىف ىروباسىنل نىدل ماطن داجأ دق و . اىكرت ىف ىرخأ و ، اهانسلب امجرتم ةسنارفلا : لاق شىح عاٲقل لوح ىطسجمل

عىم مزلتسا فىك رىغصل لكشل اذه ىف رظناف ، ٤٩٧٦٦٤ ىه لكشل اذه ىف ةعقاووال ىواعدل و **هُدْمِي رُحْبَلْ وَأُمْلَقْ أَهْرَجْ شَنْمُضْرَأْلَا ىف امَّ نَأْ وَلَ وَ** : (لئاق نمّ زع) هلوق نم بجعت ال و لئاسملا كلت (١٢٩-١٢٨ ص ؛ ج٥ ؛ هملك كى و رازه) . **لَلْأُتْ اَمَلْ كُتْ دَفَنْ اَمْرُحْ بَأْ عْ بَسْ هَدْعَبْ** نم

عاٲقل لكش رارسا نع عانقلا فشك باتك هرابرد ىتاعالط

ىوسنارف نابز هب ىدالىم ١٨٩١ لاس رد ىردوئتاراك اشاپ ردناسكلا ار عانقلا فشك باتك ، تسا هدىناسر پاچ هب نأ ىوسنارف همجرت اب ار باتك ىبرع نتم و هدىناسر

ىوسنارف نابز هب ىا هللقم نمض رد ار نأ زا ىا هدرشف هصالخ و هدرك ىسررب ووداراك ار همجرت نىا ، تسا هتخاس رشتنم (١٨١\_١٧٦ تاحففص ، ١٨٩٢ لاس ، متسىب دلج) ىىاسأ همانزور رد

، تسا هدرك ىفرعم ىناملأ نابز هب ىا هللقم نمض رد ار عانقلا فشك باتك رتوس زىن و

تسا هدش همجرت یسور نابز هب هبوکداب رد یدالیم ۱۹۵۱ لاس رد عانقلال فشک باتک

(۱۴۵ \_ ۱۴۱ تاحفص) تسا هدومن ثحب باتک نآ هرابرد برع تایضایر باتک رد زین چیوکشوی

تسا هتشون عانقلال فشک باتک هرابرد یسراف نابز هب یا هلاقم بحاصم نیسحمالغ رتکد

هسیاقم و عانقلال فشک هرابرد یثحب (۴۱۰ - ۴۰۵ تاحفص) ((همان ینوریب :ینابرق)) باتک رد  
(.تسا هتفرگ تروص ینوریب فیلات ؤئی هلا ملع دیلاقم باتک اب نآ بللاطم

پاچ یور زا عقاو رد هک دراد دوجو عانقلال فشک باتک زا یرگید پاچ کی روکذم یاه پاچ رب هوالع  
خیرات هسسؤم طسوت رثا نیانتفرگ رارق سرتسد رد و رشن یارب هک ،تسا اشاپ ردناسکلا  
ود هب دیامرفب هعجارم) .تسا هدش پاچزاب ۱۹۹۸ لاس رد تروفکنارف هاگشناد یمالسا - یبرع مولع  
(۱۳۹۲ ناتسمز و زییپ ،(۴ یپایپ) مود هرامش ،مود لاس ،ناریا و مالسا یملع ثاریم همانلصف

مهذزای هدسات موس هدس زامالسا هرود نانادیضایر همانیگدنز" باتک هب رتشیب تاعالطا یارب  
دینک هعجارم ینابرق مساقلاوبا بانج هتشون (لوا پاچ) "یجه

عاطقلا لکش رارسا نع عانقلال فشک باتک هب ،فلتخم یاهاج رد زین یلم آ هدار نسح همالع بتک رد  
یف ؤیدجسعال ؤفیحصلا هلاسر \*\* هملک کی و رازه باتک ۴۹۹ هملک :تسا هدش هراشا ،نآ یاهپاچ و  
پاچ هدار نسح همالع اب وگ و تفگ \*\* ۹۱ ص یقرواپ مشش پاچ نیدلا مجن باتک \*\* ؤیدصر تالآ  
هلاسر ،تالاقم هعومجم \*\* سفن تفرعم سورد مشش و داتفه سرد \*\* ۶۶ حفص یقرواپ متفه  
([نودصاق تیاس](#)) \*\* ینیوکت تیالو